

ИНСТИТУТ ЗА ПРИМЕНУ НАУКЕ У ПОЉОПРИВРЕДИ
ПОЗИВ ЗА ПРЕДАВАЧЕ ЗА ЕДУКАЦИЈУ САВЕТОДАВАЦА

Модул 4

**ПРОЦЕНА СТАЊА НА ГАЗДИНСТВУ ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ
ЛЕКОВИТОГ, ЗАЧИНСКОГ И АРОМАТИЧНОГ БИЉА, ТЕХНОЛОГИЈА
ПРОИЗВОДЊЕ И СТРАТЕГИЈА УНАПРЕЂЕЊА ПРЕРАДЕ**

(РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО)

На основу члана 22, става 1 Закона о обављању саветодавних и стручних послова у области пољопривреде, обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача, поред осталог, обухвата и организовање едукације – тренинга пољопривредних саветодаваца у сарадњи са домаћим и страним образовним и истраживачким институцијама и стручњацима. Институт за примену науке у пољопривреди (ИПН) као овлашћена организација, по решењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде бр. 021–01–92/2019–03 од 30.12.2019. године, као и на основу Годишњег плана усавршавања пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача за 2023. годину, организује наведену едукацију.

Опис модула – Едукације. У Републици Србији највише се гаје следеће лековите, ароматичне и зачинске биљке: камилица и нана на 500 ha, першун на 100-500 ha, невен до 100 ha, матичњак се гаји на 50-100 ha, босиљак на 10-50 ha. Такође, гаје се и: морач, тимијан, бели слез, мирођија, жалфија, одољен, целер, оригано, коријандер, бела слачица, валеријана која се гаји у Банату на 50-100 ha, линцура, селен и гавез који почиње да се гаји због извоза за Швајцарску. Последњих година велика је потражња за овим врстама биљака у циљу трговине индустријским сировинама које се даљом прерадом користе за израду лекова, козметичких и хигијенских препарата, зачина и разних екстраката. Предности гајења ових биљака су већи економски ефекти у поређењу са гајењем широко раширених ратарских култура, стварање додатне вредности на газдинству и диверсификација производње, добијање квалитетних сировина, рационалније коришћење и оживљавање пољопривредних земљишта. За заснивање ових биљних врста користе се земљишта лошијег квалитета и она у брдско-планинским подручјима која су еколошки потпуно прихватљива за ову производњу. Заснивањем производње лековитог, зачинског и ароматичног биља чувају се ретке, угрожене врсте, посебно оне чије је сакупљање забрањено или ограничено. Република Србија је захваљујући расположивим природним ресурсима, повољној клими и земљишту погодна за интензивно гајење лековитог, ароматичног и зачинског биља. Ипак, произвођачима се саветује да пре реализације производње уговоре пласман. Производњом и прерадом лековитог, ароматичног и зачинског биља добијају се значајне количине отпадног материјала, који се може користити као природно ђубриво у органској пољопривреди, чиме се значајно може допринети примени принципа циркуларне биономије и доброј пољопривредној пракси. Производња лековитог, ароматичног и зачинског биља је у складу са принципима органске пољопривреде и одрживог руралног развоја.

Циљ обуке је да саветодавци овладају знањима која се заснивају на процени стања и давању савета у складу са ресурсима и потребама за организовање производње лековитог, зачинског и ароматичног биља на газдинству, уз уважавање савременог приступа који подразумева очување природних ресурса и максимално коришћење инпута пореклом са газдинства. Едукација ће бити спроведена у функцији

обезбеђивања оптималних приноса, конкурентности производње и добијања здравствено безбедних производа.

Планирани резултати едукације. Саветодавци ће бити обучени да дефинишу технологију производње и стратегију пласмана наведених биљака и њихових производа, да едукују пољопривредне произвођаче о захтевима и потребама постојећих и потенцијалних купаца и тржишта. Очекивани резултати едукације су унапређење производних и економских потенцијала пољопривредних газдинстава, која планирају да се баве или се већ баве производњом, прерадом и пласманом лековитих, ароматичних и зачинских биљака.

Реализација овог модула омогућиће полазницима додатна знања која ће користити за даље унапређење давања стручних савета и континуитет едукација пољопривредних произвођача за развој и планирање пољопривредне производње.

Предвиђени број учесника и група: Саветодавци из 22 ПССС задужени за послове ратарства и повртарства, Једна група, број учесника 49.

Предвиђени термин одржавања едукације: 12.09. и 26.09.2023. године

Локација: Теоријска предавања 1 дан Београд - ИПН и теренска обука 1 дан на изабраној локацији на терену у договору са предавачима.

Задатак предавача:

1. Израда презентација и одржавање предавања на тему: Процена стања на газдинству за организовање производње лековитог, зачинског и ароматичног биља, технологија производње и стратегија унапређења прераде.

Садржај едукације:

Теоријска предавања-Први дан

- Процена могућности газдинства да у складу са расположивим ресурсима реализује производњу;
- Анализа климатских и земљишних услова при избору врста лековитог, ароматичног и зачинског биља за гајење;
- Најважнији технолошки поступци у производњи лековитог, ароматичног и зачинског биља;
- Мере и методе обезбеђивања квалитета произведених лековитих биљних сировина у складу са захтевима важећих стандарда;
- Главни поступци примарне прераде, паковања и складиштења лековитог и ароматичног биља;
- Водећи изазови у производњи лековитог и ароматичног биља и могућности њиховог превазилажења;

Теренска обука-Други дан

- Обилазак производних површина са засејаним лековитим, ароматичним и зачинским биљем и прерађивачких капацитета на газдиствима у Србији;
- Представљање примера добре праксе, као основ за развој производње и унапређење удруживања произвођача лековитог, ароматичног и зачинског биља.

2. Израда едукативног материјала.
3. Припрема теста знања.

4. Израда предлога агенде.
5. Усаглашавање активности са организатором едукације.
6. Израда извештаја по одржаној едукацији, у року од највише 3 радна дана по завршетку едукације.
7. Рок за доставу докумената (презентације и др.) је најмање 3 радна дана пре одржавања едукација.

Приликом избора предавача биће узети у обзир следећи критеријуми:

- Висока стручна спрема (VII или VIII степен) из области ратарства и повртарства;
- Компетенције из области технологије гајења и прераде лековитог биља;
- Радно искуство (најмање пет година) из области обухваћене едукацијом;
- Сертификати о похађаним обукама у области обухваћених едукацијом;
- Објављени радови (референце) из области обухваћених едукацијом;
- Сарадња са привредом;
- Искуство у одржавању тренинга и обука пољопривредних саветодаваца и произвођача;
- Учешће на пројектима релевантним за одржавање едукације.

Пријаву са биографијом, доставити **најкасније до 28.05.2023. године**, на следећу имејл адресу: mmaslovaric@ipn.bg.ac.rs или писаним путем на адресу Институт за примену науке у пољопривреди, 11000 Београд, Булевар деспота Стефана 68б, П.фах 43.

У разматрање ће се узети само пријаве пристигле у наведеном року.

Додатне информације могу се добити на број телефона: 011/2751 622. Контакт-особе: др Наташа Толимир, проф. др Снежана Јанковић и др Дивна Симић.